

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ
Wpłynęło 2019 -11- 20
L. dz. Zm.
Podpis

Sosnowiec, 12 listopada 2019 r.

**Szanowna Pani
Joanna Jończyk
Przewodnicząca Komisji
Zdrowia, Rodziny
i Opieki Społecznej
Rady Miejskiej w Sosnowcu**

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Przekazuję w załączeniu materiał dotyczący tematyki posiedzenia Komisji Zdrowia, Rodziny i Opieki Społecznej w dniu 21.11.2019 r. w zakresie:
„Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych”.

Z poważaniem

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Sosnowca
ds. Funduszy Europejskich i Polityki Społecznej
Anna Jedynak

Załączniki:
- materiał zbiorczy WZO, MOPS, PUP

NACZELNIK
WYDZIAŁU ZDROWIA
Halina Czarna
GŁÓWNY SPECJALISTA
mgr Janusz Kucharski



***Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji
społecznej osób niepełnosprawnych
w 2019 r.***

Sosnowiec, listopad 2019 r.

Strona | 1

Realizacją zadań z zakresu rehabilitacji społecznej niepełnosprawnych mieszkańców Sosnowca zajmuje się Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do zadań realizowanych przez Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej należą:

- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, wszelkich utrudnień występujących w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym,
- dofinansowanie niepełnosprawnym kosztów likwidacji barier w komunikowaniu się, tj. ograniczeń uniemożliwiających lub utrudniających osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji,
- dofinansowanie niepełnosprawnym kosztów likwidacji barier technicznych, tj. barier utrudniających lub uniemożliwiających osobie niepełnosprawnej usprawnianie,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, mające na celu zwiedzanie ciekawych miejsc naszego kraju, integracja z osobami niepełnosprawnymi, a także wyrabianie i utrwalanie nawyku aktywnego spędzania czasu,
- dofinansowanie nabycia przez osoby niepełnosprawne sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- dofinansowanie niepełnosprawnym i ich opiekunom kosztów pobytu na turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie do działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- zlecenie fundacjom i organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Nakłady na powyższe zadania pokrywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Likwidacja barier technicznych w roku 2019

O dofinansowanie likwidacji barier technicznych mogą ubiegać się osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, jeżeli ich realizacja umożliwi lub ułatwi codzienne funkcjonowanie osobie niepełnosprawnej.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosi do 90% kosztów zakupu i montażu urządzeń, lecz nie więcej niż 14 000 zł, z zastrzeżeniem nabycia łóżka elektrycznie sterowanego, gdzie maksymalna kwota dofinansowania to 3 500 zł. Dofinansowania przyznawane były do zakupu i montażu urządzeń, m.in.: łóżka elektrycznie sterowane, schodołazy, platforma przyschodowa, czytnik, odtwarzacz książek mówionych. Do 30.10.2019 r. dofinansowanie likwidacji ww. barier

otrzymało łącznie 26 osób niepełnosprawnych, w tym 1 dziecko. Wysokość środków przekazanych na realizację zadania do dnia 30.10.2019 r. wyniosła 105 716 zł.

Likwidacja barier w komunikowaniu się w roku 2019

O dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się mogą ubiegać się osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, mające problem ze swobodnym kontaktem ze światem zewnętrznym, a likwidacja tej bariery ma im umożliwić komunikowanie się.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosi do 90% kosztów zakupu urządzeń (wraz z montażem) lub wykonania usług w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się jednak nie więcej niż 3 000 zł z zastrzeżeniem, że maksymalna wysokość dofinansowania do nabycia sprzętu komputerowego oraz udźwiękowionego telefonu komórkowego nie może być wyższa niż 1000 zł. W ramach ww. zadania do dnia 30.10.2019 r. przyznano dofinansowanie do zakupu sprzętu komputerowego stacjonarnego lub przenośnego, który podłączony do internetu umożliwi osobie niepełnosprawnej kontakt ze światem zewnętrznym oraz takich urządzeń jak mówiki, radiomagnetofon czy odtwarzacz płyt CD. Dofinansowaniem objęto 11 osób niepełnosprawnych, w tym 6 dzieci i młodzieży.

Wysokość środków przekazanych na realizację zadania do dnia 30.10.2019 r. wyniosła 8 587 zł.

Likwidacja barier architektonicznych w roku 2019

Likwidacja barier architektonicznych ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Przykładowe prace, które można objąć dofinansowaniem to np. poszerzenie drzwi, budowa pochylni czy podjazdu do budynku mieszkalnego. O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych mogą ubiegać się osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, mające obniżoną sprawność ruchową. Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosi do 90% kosztów przedsięwzięcia polegających na likwidacji barier wewnątrz lokalu, jednak nie więcej niż 6.000 zł. W zakresie likwidacji barier architektonicznych polegających na budowie pochylni i podjazdów do budynków mieszkalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osoby z niepełnosprawnością: do 90% kosztów przedsięwzięcia, jednak nie więcej niż 14.000 zł;

W ramach ww. zadania do dnia 30.10.2019 r. przyznano dofinansowanie do 14 modernizacji łazienek oraz budowy 4 podjazdów. Dofinansowaniem objęto 20 osób niepełnosprawnych.

Wysokość środków przekazanych na realizację zadania do dnia 30.10.2019 r. wyniosła 18 000 zł.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych w roku 2019

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosi do 50% kosztów organizowanego przedsięwzięcia.

Do 30.10.2019 r. dofinansowaniem objętych zostało łącznie 109 osób niepełnosprawnych. Wysokość środków przekazanych na realizację zadania do dnia 30.10.2019 r. wyniosła 18 903 zł.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w roku 2019

O dofinansowanie do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych mogą ubiegać się osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, które dokonały zakupu bądź zamierzają kupić zlecony na wniosek lekarza przedmiot i otrzymały na ten cel dofinansowanie z NFZ oraz spełniają określone kryterium dochodowe.

Wysokość dofinansowana w 2019 r wynosi:

- a) do 100% udziału własnego osoby z niepełnosprawnością w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział jest wymagany;
- b) do 90% sumy kwoty limitu, o którym mowa w lit. a wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby z niepełnosprawnością w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit, z zastrzeżeniem lit. c;
- c) w przypadku ubiegania się o dofinansowanie do nabycia aparatu słuchowego oraz wkładek usznych do 40% sumy kwoty limitu, o którym mowa w lit. b wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby z niepełnosprawnością w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit, natomiast

w przypadku dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością do 24 roku życia oraz dla osób posiadających co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności z symbolem 03-L wysokość dofinansowania jak w lit. b.

Dofinansowanie przyznawane było m.in. do zakupu: różnego rodzaju protez, aparatów słuchowych, wkładek do aparatów, pieluchomajtek, systemu wspomagającego słyszenie, sprzętu stomijnego, cewników, aparatów do bezdechu sennego, wózków inwalidzkich, obuwia ortopedycznego, itp.

O dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba, która posiada ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, u której zachodzi potrzeba rehabilitacji w warunkach domowych (lekarz zaleci konieczność stosowania określonego sprzętu) oraz spełnia określone kryterium dochodowe.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosi do 80% kosztów tego sprzętu, lecz nie więcej niż 7 000 zł z zastrzeżeniem, że maksymalna wysokość dofinansowania do nabycia sprzętu komputerowego nie może być wyższa niż 1 000 zł. Dofinansowania przyznawane były do zakupu m.in.: komputera z oprogramowaniem logopedycznym, drobnego sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych, wioślارza magnetycznego, rotora rehabilitacyjnego, wibratora logopedycznego czy kołdry obciążeniowej.

Do 30.10.2019 r. dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych otrzymało łącznie 745 osób niepełnosprawnych, w tym 86 dzieci i młodzieży. Wysokość środków przekazanych na realizację zadań o dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze do dnia 30.10.2019 r. wyniosła 867 611 zł.

Turnusy rehabilitacyjne w roku 2019

Osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON. Turnus rehabilitacyjny to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku lub rekreacji mająca na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba, która posiada orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, została skierowana na turnus przez lekarza oraz złoży oświadczenie o wysokości dochodu wraz z informacją o liczbie osób we wspólnym gospodarstwie domowym.

Do 30.10.2019 r. dofinansowanie otrzymało łącznie 271 osób, w tym 80 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, 84 dorosłych osób niepełnosprawnych oraz 107 opiekunów.

Kwota przeznaczona na dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych wyniosła 340 241 zł.

Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) w roku 2019

W Sosnowcu funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej, do których uczęszcza łącznie 98 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności:

- a) WTZ przy Fundacji im. Brata Alberta z siedzibą przy ul. Mikołajczyka 55. W zajęciach prowadzonych do końca 2018 r. brało udział 40 osób, z kolei od roku 2019 zwiększono liczbę uczestników do 43.
- b) WTZ przy TPD oddział miejski Sosnowiec z siedzibą przy ul. Jodłowej 1. W zajęciach prowadzonych do końca 2018 r. brało udział 49 osób, z kolei od roku 2019 zwiększono liczbę uczestników do 55.

Działalność WTZ jest współfinansowana w wysokości 90% kosztów uczestnictwa ze środków PFRON, natomiast powiat ponosi 10% kosztów pobytu. Celem działalności warsztatów jest realizacja zadań stwarzających osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie oraz podjęcia zatrudnienia.

W związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 02.10.2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. 2019 Poz. 1898) zwiększono wysokość środków PFRON na dofinansowanie kosztów pobytu jednego uczestnika w WTZ w roku bieżącym o kwotę 29 400 zł tj. 100 zł miesięcznie na jednego uczestnika od 01.10.2019 r. Do dnia 30.10.2019 r. na działalność warsztatów terapii zajęciowej w Sosnowcu przekazano kwotę w wysokości 1 937 787 zł, w tym ze środków PFRON 1 744 008zł, ze środków powiatu 193 779 zł.

Zlecenie fundacjom i organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w roku 2019

W trakcie realizacji są dwa zadania:

1. **Prowadzenie zajęć dodatkowych w specjalistycznej placówce wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Sosnowiec.** Wysokość środków publicznych

przeznaczonych na realizację ww. zadania wyniosła 40 000 zł. Zadanie realizowane jest przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oddział miejski Sosnowiec z siedzibą przy ul. Jodłowej 1, w terminie od 08.05.2019 r. do 13.12.2019 r.

Głównym celem zadania jest zorganizowanie zajęć mających na celu podnoszenie umiejętności i kompetencji społecznych, a także usamodzielnianie w zakresie czynności z życia codziennego osób niepełnosprawnych. Zadaniem oferenta jest prowadzenie zajęć, które:

- mają na celu nabywanie, rozwijanie i utrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób niepełnosprawnych, wyrównują ich szanse w dążeniu do efektywnego pełnienia ról społecznych oraz przeciwdziałają ich wykluczeniu społecznemu,
- realizują różne formy aktywności uwzględniające indywidualne zainteresowania osób niepełnosprawnych.

2. Świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności asystencji osobistej dla niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Sosnowiec.

Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację ww. zadania wyniosła 30 000 zł. Zadanie realizowane jest przez Fundację im. Brata Alberta z siedzibą przy ul. Mikołajczyka 55, w terminie od 08.05.2019 r. do 13.12.2019 r.

Głównym celem zadania jest świadczenie usług wspierających mających na celu wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Gminy Sosnowiec poprzez poprawę dostępności usług asystenta osoby niepełnosprawnej w szczególności w zakresie:

- a) aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- b) przeciwdziałaniu wykluczeniu osób niepełnosprawnych,
- c) ułatwieniu w codziennym funkcjonowaniu,
- d) wsparciu osób niepełnosprawnych (pomaganie osobie niepełnosprawnej w realizacji czynności, które ta osoba wykonywałaby, będąc osobą sprawną),
- e) kompensacji posiadanych przez osobę niepełnosprawną dysfunkcji, poprzez zwiększenie wiary we własne siły i możliwości, podnoszenie poziomu motywacji do działania i pełniejszej aktywności osób niepełnosprawnych,
- f) pomagania, a nie podejmowanie decyzji za osobę niepełnosprawną, bądź wspieranie jej w realizacji osobistych zamiarów,

g) dążenia do pełniejszej samodzielności w życiu codziennym, w obszarach aktywizacji społecznej, zawodowej oraz edukacji,

h) pomocy w miejscu pracy – w przypadku osób zatrudnionych.

Projekt obejmuje osoby niepełnosprawne **będące mieszkańcami Gminy Sosnowiec, z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (lub równoważnym)**, z poniżej wyszczególnionymi rodzajami niepełnosprawności:

- dysfunkcja narządu ruchu,
- dysfunkcja o podłożu neurologicznym,
- dysfunkcja narządu wzroku,
- zaburzenia psychiczne,
- dysfunkcja narządu mowy i słuchu,
- pozostałe dysfunkcje, w tym intelektualne.

Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu od stycznia 2018 roku realizuje projekt konkursowy pn. „Tacy sami, bez ściany między nami” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany jest w partnerstwie z fundacją Instytut Twórczej Integracji z siedzibą w Sosnowcu. Całkowita wartość projektu wynosi 6 267 415,88 PLN. Dofinansowanie projektu z UE: 5 327 303,5 PLN.

Z uwagi na skalę działań dedykowanych osobom niepełnosprawnym oraz bardzo szeroko zdefiniowaną grupę docelową (m.in. osoby z niepełnosprawnościami, w tym intelektualnymi, dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi, a także młodzież ucząca się w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym, w tym przebywająca w pieczy zastępczej i opuszczająca pieczę zastępczą) przedmiotowy projekt stanowi unikatowy projekt realizowany na terenie województwa śląskiego.

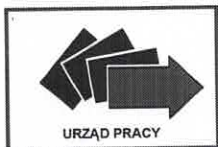
Celem głównym projektu jest poprawa funkcjonowania 345 osób - kobiet i mężczyzn z terenu miasta Sosnowca, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w sferze społecznej i zawodowej, w szczególności z tytułu niepełnosprawności. Realizacja projektu w okresie od 01.01.2018r. do 31.10.2020r., przewiduje udzielenie kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia. Osoby objęte wsparciem w ramach projektu to osoby z niepełnosprawnością w wieku aktywności zawodowej, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz uczestnicy Programów Aktywności Lokalnej. Udzielane wsparcie odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną

indywidualnie dla każdej z osób w oparciu o zawarty kontrakt socjalny, który przewiduje: indywidualną pracę z coachem, treningi kompetencji społecznych, poradnictwo zawodowe prowadzone przez Klub Integracji Społecznej, kursy i szkolenia przyuczające do zawodu, staże, rehabilitację stacjonarną i wyjazdy zdrowotne oraz poradnictwo psychologiczne.

W projekcie przewidziano innowacyjne działanie w postaci prowadzenia mieszkania treningowego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. W 2018 roku przeprowadzono remont lokalu przeznaczony na mieszkanie oraz zakupiono wyposażenie. Działania treningowo – terapeutyczne wprowadzono w 2019 r., realizuje je partner w projekcie – Instytut Twórczej Integracji. Od 2018 r. w ramach projektu kontynuowana była realizacja Programów Aktywności Lokalnej: „Milowice”, „Niwka”, „Pogoń” oraz utworzono PAL „Zagórze”. Istotną zmianą jest to, że Programy są skierowane w szczególności do osób z niepełnosprawnościami, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi oraz do otoczenia tych osób. Prowadzono 4 Kluby dla mieszkańców dzielnic „Pogoń”, „Milowice”, „Niwka”, „Zagórze”. Celem działań środowiskowych jest aktywizacja, edukacja, profilaktyka i integracja uczestników PAL, ich rodzin i mieszkańców, zmierzająca do poprawy sytuacji życiowej poprzez organizowanie społeczności lokalnej.

Projekty założone do realizacji w kolejnych latach :

1. Projekt pn. „Samo-Dzielni! rozwój usług mieszkalnictwa wspomaganego w Sosnowcu” realizowany w partnerstwie z Instytutem Twórczej Integracji. Celem projektu jest - w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. upowszechnienie dostępu do usług świadczonych w lokalnej społeczności w formie mieszkań wspomaganych dla 16 osób z niepełnosprawnością intelektualną (10 K i 6 M) i umożliwienie funkcjonowania tych osób w otwartym środowisku. Mieszkalnictwo wspomagane pozwala swoim niepełnosprawnym mieszkańcom na rozwijanie samodzielności, eliminowanie wykluczenia społecznego oraz izolacji. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.
2. Ponadto, założono kontynuację działań realizowanych w ramach projektów :
 - „Tacy sami, bez ściany między nami”,
 - „Miejski Ośrodek Rozwoju Społecznego”
 - „Aktywne Centrum – Szansa dla Nas!”poprzez aplikacje o środki unijne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.



***Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji
zawodowej osób niepełnosprawnych
w 2019 r.***

Sosnowiec, listopad 2019 r.

Strona | 10

Sytuacja osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy.

Analizując sytuację osób z niepełnosprawnościami na podstawie danych ewidencjonowanych w powiatowych urzędach pracy należy podkreślić, że dotyczą one osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

Przez bezrobotnych niepełnosprawnych należy rozumieć osoby niezatrudnione i niewykonyjące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie.

Przez poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu należy rozumieć osoby poszukujące zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej pomocy określonej w ustawie, zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy i nie posiadające statusu osoby bezrobotnej.

Odmienność statusu tych dwóch kategorii osób polega na tym, że osoby zarejestrowane ze statusem poszukującego pracy pobierają świadczenie z tytułu posiadanej niepełnosprawności (renta, renta socjalna, zasiłek wyrównawczy).

Na dzień 31.10.2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu zarejestrowanych było ogółem 310 osób niepełnosprawnych.

Wśród ogółu niepełnosprawnych tylko 26 osób (8,4%) posiadało status poszukującego pracy.

Zdecydowana większość, bo aż 284 osoby (91,6%) zarejestrowanych zostało ze statusem bezrobotnego.

Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w naszym Urzędzie wynosił 7,3%.

Odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych uprawnionych do pobierania zasiłku jest niższy niż ogółu bezrobotnych i wynosi 13,6% - wśród ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wynosi 14,1%.

W porównaniu do roku 2018 w strukturze zarejestrowanych osób niepełnosprawnych nie zaszły zmiany.

Jeśli chodzi o strukturę wykształcenia osób niepełnosprawnych, to dominują w niej osoby legitymujące się niskim poziomem wykształcenia.

Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i poniżej – 58% ogółu niepełnosprawnych.

Struktura osób niepełnosprawnych wg poziomu wykształcenia przedstawia się następująco:

- | | | |
|---------------------------------|---|---------------------|
| • wyższe | - | 34 osoby tj. 11,0%, |
| • policealne i średnie zawodowe | - | 75 osób tj. 24,2%, |
| • średnie ogólnokształcące | - | 21 osób tj. 6,8%, |
| • zasadnicze zawodowe | - | 87 osób tj. 28,0%, |

- gimnazjalne i poniżej - 93 osoby tj. 30,0%.

Niepełnosprawność często nabywana jest z wiekiem.

Ponad 76 % ogółu osób niepełnosprawnych, to osoby w wieku 40 lat i wyżej.

Liczebność osób niepełnosprawnych w poszczególnych przedziałach wiekowych przedstawia się następująco:

- 18 - 29 lat - 21 osób tj. 6,8%,
- 30 - 39 lat - 51 osób tj. 16,5%,
- 40 - 44 lat - 42 osoby tj. 13,5%,
- 45 - 49 lat - 34 osoby tj. 11,0%,
- 50 - 54 lat - 54 osoby tj. 17,4%,
- 55 - 59 lat - 64 osoby tj. 20,6%,
- 60 lat i więcej - 44 osoby tj. 14,2%.

Struktura zarejestrowanych osób wg stopnia niepełnosprawności przedstawia się następująco:

- stopień znaczny - 3 osoby tj. 0,9%,
- stopień umiarkowany - 140 osób tj. 45,2%,
- stopień lekki - 167 osób tj. 53,9%

Rodzaj posiadanego schorzenia w znacznej mierze decyduje o szansach osób niepełnosprawnych na znalezienie pracy.

Wśród osób pozostających w naszej ewidencji najczęściej występującymi schorzeniami są:

- upośledzenie narządów ruchu - 65 osób,
- choroby psychiczne - 63 osoby,
- choroby neurologiczne - 51 osób,
- epilepsja - 22 osoby,
- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu - 20 osób,
- choroby narządu wzroku - 20 osób,
- choroby układu oddechowego i układu krążenia - 18 osób,
- choroby układu pokarmowego - 8 osób,
- upośledzenie umysłowe - 2 osoby,
- inne - 41 osób.

Problemem osób niepełnosprawnych jest tendencja do popadania w trwałe bezrobocie. W zbiorowości osób niepełnosprawnych ponad 35% pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy, podczas gdy wśród ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wynosi 21,6%.

Osoby niepełnosprawne znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Deficyty wynikające z ograniczonej sprawności niejednokrotnie uniemożliwiają wykonywanie pracy zgodnej z kwalifikacjami, posiadanym doświadczeniem lub preferencjami.

W okresie od 01.01.2019r. do 31.10.2019r. pośrednicy pracy dysponowali 182 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych. Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych stanowiły 2,7% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych do tut. Urzędu przez pracodawców.

Najczęściej pracodawcy zgłaszali wolne miejsca pracy dla: pracowników ochrony - strażników, pracowników gospodarczych, pracowników porządkowych, pracowników utrzymania czystości - sprzątaczy, pomocy kuchennych, kucharzy, pomocników mechanika samochodowego, magazynierów, specjalistów ds. księgowości, pracowników biurowych.

Na zgłoszonych miejscach pracy, zatrudniane były najczęściej osoby legitymujące się umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne od chwili zarejestrowania się w tutejszym Urzędzie obejmowane są kompleksowymi działaniami mającymi na celu pokonanie głównych barier stojących na drodze do uzyskania zatrudnienia.

Podobnie jak w latach ubiegłych, realizacja tych działań odbywa się w oparciu o przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia, to główne cele realizowanych przez nas działań w ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w odniesieniu do osób niepełnosprawnych odbywa się w ramach środków Funduszu Pracy oraz środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Populacja osób niepełnosprawnych jest bardzo zróżnicowana. Różne są także ich potrzeby i możliwości zatrudnieniowe. W celu precyzyjnego adresowania pomocy i wsparcia niezbędna jest odpowiednia diagnoza i zindywidualizowanie podejścia do każdej osoby.

Uwzględniając powyższe, doradcy klienta przygotowali Indywidualne Plany Działania (IPD) dla 235 osób niepełnosprawnych.

IPD to zintegrowana pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy, która powinna docelowo doprowadzić do podjęcia pracy lub działalności gospodarczej. Jest to pomoc zindywidualizowana, usystematyzowana, umożliwiająca intensywną próbę rozwiązania problemu zawodowego danej osoby.

IPD to plan przygotowany w formie dwustronnych ustaleń pomiędzy urzędem pracy i osobą zarejestrowaną, obejmujący działania oferowane przez Urząd oraz działania deklarowane do samodzielnego wykonania przez tę osobę.

Jednym z etapów rehabilitacji zawodowej jest poradnictwo zawodowe. Doradca zawodowy w ramach indywidualnych rozmów dokonuje analizy sytuacji osoby niepełnosprawnej i jej prawdopodobnych przemian w aspekcie zdrowotnym, zawodowym i społecznym.

Rozmowy te mają na celu rozpoznanie uzdolnień i predyspozycji, które mogą stać się podstawą umożliwiającą osobom niepełnosprawnym podjęcie lub powrót do pracy zawodowej, a tym samym zintegrowanie się ze społeczeństwem.

W 2019 r. z pomocy i wsparcia doradcy zawodowego skorzystały 42 osoby niepełnosprawne:

- 33 osoby objęte zostały poradami indywidualnymi;
- 9 osób uczestniczyło w rozmowach wstępnych.

Działania aktywizacyjne realizowane w ramach środków Funduszu Pracy.

Większość zarejestrowanych, to osoby słabo wykształcone. Liczna grupa nie posiada żadnych kwalifikacji lub posiada kwalifikacje nieprzydatne do wykonywania pracy. Często ich wiedza i praktyka są nieadekwatne do potrzeb rynkowych.

Realizowane przez nas programy szkoleniowe pozwalają uzyskać, odnowić lub uzupełnić posiadane kwalifikacje oraz umiejętności. W 2019 r. z tej formy pomocy skorzystało 6 osób bezrobotnych niepełnosprawnych zdobywając między innymi umiejętności w zakresie uruchamiania i prowadzenia własnej firmy, uprawnień elektrycznych SEP do 1 KV.

Pomocą i wsparciem obejmujemy osoby niepełnosprawne długotrwale pozostające bez pracy, często korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Powiatowy Urząd Pracy partycypuje w kosztach zatrudnienia lub aktywizacji zawodowej tych osób. W roku bieżącym pomocą i wsparciem objęliśmy 27 niepełnosprawnych osób bezrobotnych, z których:

- 10 podjęło pracę w ramach: prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, dofinansowania wynagrodzeń osób po 50 roku życia, bonu na zasiedlenie;
- 4 otrzymały środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej m. in.

w zakresie: sprzedaży detalicznej, tworzenia i zarządzania stronami internetowymi, wytwarzaniem art. dekoracyjnych na potrzeby przedstawień artystycznych;

- 7 podjęło pracę na doposażonych miejscach pracy na stanowisku pracownika budowlanego robót wykończeniowych, operatora systemu niszczącego wyroby papiernicze, pracownika agencji reklamowej;
- 6 zdobyło doświadczenie i kompetencje do wykonywania pracy w wyniku stażu realizowanego u pracodawcy na stanowisku magazyniera, pomocy administracyjnej, pracownika biurowego, sprzedawcy.

Podsumowując, do końca października 2019 r. aktywizacją zawodową objęte zostały 33 osoby bezrobotne niepełnosprawne.

Na sfinansowanie tych działań przeznaczaliśmy środki Funduszu Pracy w kwocie 340.100 zł.

Działania aktywizacyjne realizowane w ramach środków PFRON.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w roku 2019 realizowane są w oparciu o środki przyznane Zarządzeniem Prezydenta Miasta Sosnowca nr 189 z dnia 21 marca 2019r. – w kwocie 450.000zł. oraz środki przyznane w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze – w kwocie 112.500,00zł.

Łączna kwota środków PFRON stanowi 562.500,00zł.

W ramach środków przyznanych Zarządzeniem Prezydenta Miasta Sosnowca pomocą i wsparciem objęliśmy 4 osoby niepełnosprawne w tym:

- 2 pracodawców którym przyznano zwrot kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy stolarza i magazyniera.

Łączny koszt wyposażenia stanowisk pracy - 100.000,00 zł.

Obecnie procedowane są wnioski złożone przez dwóch pracodawców na stworzenie 2 stanowisk pracy: pracownika biurowego oraz operatora urządzeń sprzątających.

- 2 osoby niepełnosprawne otrzymały środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej w zakresie usług dietetycznych i fizjoterapeutycznych.

Łączny koszt udzielonego wsparcia - 112.500.000 zł.

Obecnie procedowany jest wniosek złożony przez osobę niepełnosprawną na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie usług dietetycznych.

W ramach środków przyznanych na podstawie „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze G wsparciem objęliśmy 2 osoby niepełnosprawne :

- 2 pracodawcom przyznano zwrot kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy stróża i wulkanizatora.

Łączny koszt wyposażenia stanowisk pracy - 90.000,00 zł.

Obecnie procedowany jest wniosek złożony przez osobę niepełnosprawną na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie usług: tłumaczeniowych, korektorskich, edytorskich, transkrypcyjnych oraz nauki języków obcych.

Łączna kwota środków PFRON zaangażowanych na ten moment na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wynosi 302.500,00zł.

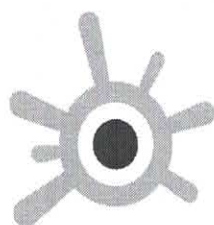
Jednocześnie nadmieniam, że 1 pracodawca któremu przyznano pomoc w zakresie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych w kwocie 40.000,00zł. zrezygnował z przyznanego wsparcia, natomiast kolejny pracodawca z którym zawarto już umowę o zwrot kosztów na kwotę 72.0000,00zł. – wycofał się z zawartej umowy (umowa została rozwiązana).

Urząd Miejski w Sosnowcu
Wydział Zdrowia

Realizacja programu celowego pn.

„Aktywny samorząd”

w ramach zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych



Sosnowiec

**aktywny
samorząd**



Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Sosnowiec, listopad 2019

Strona | 17

PILOTAŻOWY PROGRAM PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PN. „AKTYWNY SAMORZĄD”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Natomiast cele szczegółowe programu obejmują:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Realizatorem niniejszego Programu jest Wydział Zdrowia.

W bieżącym roku na realizację Programu, w ramach I transzy zostały pozyskane środki finansowe PFRON w wysokości 490 tys. zł. Dotychczas wnioskodawcy złożyli 160 wniosków o dofinansowanie na kwotę przekraczającą 838 tys. zł.

Program został wdrożony po raz pierwszy w 2012 r. obejmując swoim zasięgiem kilka obszarów wsparcia osób niepełnosprawnych. Na przestrzeni 6 lat jego funkcjonowania Program ewoluował przyjmując ostatecznie niżej wymienione formy wsparcia.

Szczegółowe zestawienie liczby złożonych wniosków w 2019 r. oraz zaangażowanych środków PFRON w poszczególnych zadaniach przedstawia poniższa tabela.

MODUŁ I – LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ			
Nazwa zadania	Liczba złożonych wniosków	Ogólna kwota wnioskowana - zaangażowanych środków	Przedmiot dofinansowania
OBSZAR A - LIKWIDACJA BARIERY TRANSPORTOWEJ			
pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	5	25 755,00	Oprzyrządowanie samochodu osobowego np. ręczny system sterowania hamulcem i gazem, system wspomagania parkowania, specjalistyczne fotele
pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	2	3 090,00	Kurs prawa jazdy kat. B i egzaminy
OBSZAR B - LIKWIDACJA BARIER W DOSTĘPIE DO UCZESTNICZENIA W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM			
pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niewidomych lub z dysfunkcją kończyn górnych	15	73 303,07	Sprzęt komputerowy, urządzenia brajlowskie smartfony itp
dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania dla osób niewidomych lub z dysfunkcją kończyn górnych	0	0	Szkolenia komputerowe i obsługi smartfonów
pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niedowidzących	11	43 208,39	Sprzęt komputerowy, smartfony itp
pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niesłyszących i niedosłyszących	10	23589,09	Sprzęt komputerowy, smartfony itp
pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego nabytego w ramach programu	0	0	Zakup części zamiennych, naprawa, przeglądy, konserwacje sprzętu elektronicznego
OBSZAR C - LIKWIDACJA BARIER W PORUSZANIU SIĘ			
pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	9	87 630,00	Zakup wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym
pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	8 094,26	Zakup części zamiennych, naprawa, przeglądy, konserwacje

dla osób z dysfunkcją narządu ruchu			wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym
pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	5	205 603,82	Zakup nowoczesnych protez w których zastosowano technologie niedostępne w protezach finansowanych przez NFZ
pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny	1	6 000,00	Zakup części zamiennych, naprawa, przeglądy, konserwacje protez na III poziomie jakości
pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	8	47 096,00	Zakup skuterów inwalidzkich o napędzie elektrycznym, przystawek elektrycznych do wózków ręcznych, napędów elektrycznych do wózków ręcznych
OBSZAR D - POMOC W UTRZYMANIU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ POPRZEZ ZAPEWNIENIE OPIEKI DLA OSOBY ZALEŻNEJ			
dofinansowanie kosztów pobytu dziecka osoby niepełnosprawnej w przedszkolu lub żłobku	12	40 908,11	koszty pobytu dzieci osób niepełnosprawnych w przedszkolu, żłobku lub zapewnieniu innej opieki
MODUŁ II – LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ			
dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym	77	273 941,20	opłaty za studia na różnych poziomach (czesne) – do 3.000 zł, dodatek na pokrycie kosztów kształcenia do 1.000 zł, dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.000 zł,
Razem:	160	838 216,94	x

Program „Aktywny samorząd” jest ważnym elementem wsparcia osób niepełnosprawnych adresowany do osób z głębokimi dysfunkcjami. Jego prozatrudnieniowy charakter (większość działań skierowanych do osób w wieku aktywności zawodowej) może przyczyniać się do zwiększania aktywności zawodowej adresatów programu. Działania przewidziane w programie uzupełniają realizowane zadania powiatu finansowane również ze środków PFRON, umożliwiając ich adresatom aktywniejsze włączenie się do sprawowania różnych ról społecznych .

**REALIZACJA PROJEKTÓW NA RZECZ OSÓB
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI PRZY WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI
SPOŁECZNYMI**



Sosnowiec, listopad 2019

Strona | 21

W ramach tworzenia całościowego systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością wieloraką, *Institut Twórczej Integracji wspólnie z miastem*, konsekwentnie od kilku lat tworzy przestrzeń do godnego życia, utrzymania zdrowia i możliwości ich funkcjonowania – realizacji potrzeby aktywności zawodowej, własnego rozwoju.

Mieszkania Zintegrowane, ul. Niwecka 22/1/3 oraz Chemiczna 2/1 oraz Przejazd 1/2 w Sosnowcu, prowadzone są w ramach dofinansowanego przez Gminę Sosnowiec projektu Bezpieczna Samodzielność.

Kiedy dziecko staje się dorosłe, normalne jest, że wyprowadza się z domu rodzinnego. To samo powinno dotyczyć dorosłych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną. Dalsze zamieszkiwanie z rodzicami prowadzić może bądź do nadopiekuńczości uniemożliwiającej dalszy rozwój, bądź do zaniechania działań w kierunku dalszego rozwoju. Rodzice zaangażowani przez wiele lat w wychowanie dziecka niepełnosprawnego mają prawo być wypaleni, mogą być chorzy, wreszcie mogą umrzeć. Mieszkanie zintegrowane stanowi innowacyjną metodę realizacji zadań związanych z opieką i aktywizacją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym szczególnie osób niepełnosprawnych intelektualnie, które to osoby wymagają wsparcia w zakresie komunikacji, warunków bytowych i ewentualnych interwencji doraźnych. Projektem objęte są osoby – mieszkańcy Sosnowca, zagrożone marginalizacją, które pozbawione są odpowiedniej opieki lub wspomagania przez ich rodziny biologiczne czy innych opiekunów wiarygodnie gwarantujących im godne warunki egzystencji. Projektem objęte są również najbliższe rodziny beneficjentów (głównie rodzice), którzy uzyskują pomoc terapeutyczną, polegającą na przygotowaniu do zmiany – opuszczenie domu przez ich dorosłe dzieci.

Utworzenie mieszkania zintegrowanego stanowi innowacyjną metodę realizacji zadań związanych z opieką i aktywizacją osób niepełnosprawnych w stopniu głębszym, wymagających szczególnej troski w zakresie samoobsługi, komunikacji, warunków bytowych i ewentualnych interwencji doraźnych. Ponadto osoby te, w swojej indywidualnej specyfice niepełnosprawności wymagają specjalistycznych form leczenia, aktywizacji i terapii.

Z dokonanego rozpoznania wynika, że w placówkach kształcenia specjalnego oraz opiekuńczych dla osób z głębszą niepełnosprawnością znajduje się ok. 500 osób z terenu miasta Sosnowca. Zaznaczyć należy, że ok. 20 osób opuszcza corocznie system edukacji bez możliwości kontynuacji oraz bez zapewnienia dalszego wsparcia i niezbędnej opieki, dlatego projektem objęte są wyłącznie osoby, które pozbawione są odpowiedniego wspomagania.

Podstawowym zadaniem projektu jest usługa mieszkania wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub

okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służy osobom z niepełnosprawnościami przy czym formą mieszkania wspomaganego nie jest mieszkanie socjalne. Zorganizowanie w środowisku otwartym, miejsca pobytu dla osób niepełnosprawnych, poprawiło w sposób znaczący efektywność oddziaływań rehabilitacyjnych, integracyjnych i aktywizujących. Funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w mieszkaniu zintegrowanym bardzo znacząco wpłynęło na proces rozwoju i funkcjonowania osoby niepełnosprawnej. Jej aktywność społeczna, poszerzona została o poziom bezpośrednich interakcji w zamkniętej grupie zależnej, wzmacniając poziom motywacji oraz autospostrzegania.

Identyfikacja terytorium, miejsce zamieszkania w naturalnym środowisku społecznym, wzbudza w osobie niepełnosprawnej dodatkowe mechanizmy identyfikowania społecznego, tożsamościowe oraz integracyjne. W rehabilitacji osób z ograniczonymi zdolnościami aktywności społecznej, jest to niezmiernie istotny czynnik aktywizujący, który w znacznie mniejszym stopniu występuje w opiece zamkniętej.

Przebywając w mieszkaniu zintegrowanym, osoby niepełnosprawne mają znacznie poszerzone możliwości doświadczania i uczenia się czynności samoobsługowych, higienicznych i społecznych, ze względu na występującą w takich warunkach wzajemną zależność od wąskiej grupy mieszkańców oraz konieczności utrzymywania podstawowych standardów funkcjonowania w mieszkaniu.

Opieka asystencka pełniona w trakcie pobytu w mieszkaniu jest ukierunkowana i organizowana wyłącznie w zakresie potrzeb tej małej grupy. Pozwala to efektywniej realizować podstawową zasadę indywidualizowania wszelkich oddziaływań, a w szczególności oddziaływań rehabilitacyjnych i integracyjnych.

Oprócz powyżej wymienionych funkcji mieszkanie zintegrowane prowadzone jest również jako usługa mieszkania treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób w osiągnięciu częściowej lub całkowitej samodzielności m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji.

Niezależnie od bezsprzecznych korzyści wynikających dla procesów rehabilitacyjnych i ogólnych warunków życia osób niepełnosprawnych jakie wynikają z realizowania projektu, niewątpliwą korzyścią społeczną jest aspekt integracyjny w środowisku naturalnym - sąsiedzkim lokalnym i ponadlokalnym.

Rozpowszechnienie takiej metody integracji z pewnością wpłynęłoby na obniżenie poziomu sporego dystansu społeczeństwa do niepełnosprawności i osób z niepełnosprawnością.

Prowadzenie mieszkania zintegrowanego, dla osób niepełnosprawnych, powiązane z siecią rehabilitacji i wsparcia funkcjonująco standardowo w gminie, jest powszechnym zadaniem w Europie zachodniej. Z doświadczeń tamtych samorządów, specjalistów i osób niepełnosprawnych, wynika że jest to forma nie tylko znacznie podnosząca efektywność oddziaływań rehabilitacyjnych i wspomagających, ale przede wszystkim spełniająca elementarne kryteria podmiotowości osób niepełnosprawnych w rozumieniu standardów europejskich.

Mieszkanie ul. Niwecka - pow. 110 m² posiada 4 sypialnie, 2 łazienki oraz pokój dzienny wraz z aneksem kuchennym – jest w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Obecnie mieszka w nim 8 osób.

Mieszkanie ul. Chemiczna - 136 m² są to: 3 sypialnie, 2 łazienki, pokój gospodarczy oraz pokój dzienny z kuchnią i jadalnią – w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Obecnie mieszka w nim 8 osób.

Mieszkanie ul. Przejazd 1/2 – 130 m² – 4 sypialnie, 2 łazienki, garderoba, pokój gospodarczy z piecem CO oraz pokój dzienny z aneksem kuchennym. Obecnie mieszka w nim 7 osób.

Istnieje duże zainteresowanie ze strony rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnościami oraz potrzeba cyklicznego uruchamiania kolejnych mieszkań, dlatego też gmina Sosnowiec złożyła wnioski do MRPiPS o środki na uruchomienie kolejnego mieszkania przy ul. Przejazd 1, który znalazł się na liście rankingowej ministerstwa.

Dodatkowo w naszym mieście uruchomiono w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Społeczny) dla osi priorytetowej: IX. Włączenie społeczne dla działania: 9.1. Aktywna integracja dla poddziałania: 9.1.6. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – mieszkanie chronione treningowe przy ul. Małachowskiego, którego działaniami objęta zostanie grupa 60 osób z niepełnosprawnością intelektualną w cyklach 4-ro miesięcznych w okresie 2 lat. Pierwsza 6-cio osobowa grupa zakończyła swój udział w powyższym projekcie na początku czerwca br.

Instytut Twórczej Integracji od 2015 r. jest również realizatorem na zlecenie gminy, **usługi transportu osób niepełnosprawnych** z terenu miasta Sosnowca. Usługa ta ma na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez poprawę komunikacji i poruszania się po terenie miasta Sosnowca oraz miast ościennych, poprawę kontaktu uczestników ze światem zewnętrznym oraz funkcjonowania społecznego, a także usprawnienie funkcjonowania poznawczego i emocjonalnego korzystających z transportu osób z niepełnosprawnością. Z projektu w latach 2016-2018 skorzystało prawie 300 osób, które łącznie przejechały ponad 100 000 km.

Dorosłość osób niepełnosprawnych intelektualnie powinna być również interesująca, a ich czas wolny wymaga wypełnienia różnorodnymi zaspokajającymi indywidualne potrzeby formami rekreacji i wypoczynku oraz że to ONI wiedzą najlepiej, czego chcą i potrzebują. Dlatego powinni być wspierani w zabieraniu głosu we własnych sprawach i słuchani, abyśmy mogli uczyć się od nich, jak chcieliby żyć. Niekiedy niedoceniana potrzeba wrażliwości estetycznej tych osób, potrzeba ekspresji siebie musi być wspierana poprzez zaangażowanie w działalność dziennych centrów aktywności. Dlatego we wrześniu 2018r. w Sosnowcu utworzono dwie **światlice dla 16 osób z niepełnosprawnościami** w tym ze spektrum autyzmu. Beneficjentami projektu są mieszkańcy miasta Sosnowca. Jest to szczególnie wymagająca grupa społeczna ze względu na specyfikę funkcjonowania. Praca z nimi wymaga znajomości podstaw pedagogiki specjalnej i wielkiego serca, cierpliwości, opanowania, zrozumienia tej szczególnej grupy osób. Są to osoby z różnego typu wielokrotnymi dysfunkcjami - od neurologicznych aż po genetyczne. Często poruszają się na wózkach inwalidzkich, mają autyzm, zespół downa, epilepsję oraz inne schorzenia. Na co dzień wymagają wzmożonej opieki i wsparcia. Terapeuci w świetlicy będą starali się zapewnić im na co dzień optymalne warunki do kreatywności, rehabilitacji społecznej, zawodowej, do rozwoju osobistego ale również dbać o równowagę czyli możliwość odpoczynku i relaksu. Dorosli z ONI mają prawo do godnego życia i aktywności - która nadaje mu głęboki sens! W pracach świetlicy brać będą udział wolontariusze, których rola będzie polegała na wspieraniu uczestników zajęć w wykonywaniu zadań związanych z prostymi czynnościami porządkowymi, zawodowymi, domowymi, podczas wszystkich aktywności.

Światlice stanowią metodę aktywizacji i usamodzielniania osób o głębszym stopniu niepełnosprawności intelektualnej, które wymagają wsparcia w zakresie komunikacji, terapii i opieki, ale nie wymagają życia w ich imieniu i za nich. Niepełnosprawność intelektualna to stan, który charakteryzuje się trzema kryteriami: istotnie niższym od przeciętnego poziomem funkcjonowania intelektualnego, osobliwym spędzaniem czasu wolnego, czy troską o zdrowie oraz istotnymi ograniczeniami w funkcjonowaniu przystosowawczym - przynajmniej w zakresie dwu spośród takich sprawności jak: komunikowanie się słowne, porozumiewanie się, samoobsługa, obowiązki domowe, sprawności interpersonalne, kierowanie sobą (samostanowienie), zdolności szkolne, praca. Aby, w miarę samodzielnie, funkcjonować pomimo istniejących ograniczeń wymagane jest wsparcie opiekuna/asystenta.

Zajęcia świetlicowe odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. od 10.00 do 14.00, zapewniając tym samym wytchnienie dla ich rodziców/opiekunów.

Od lutego 2012 r. fundacja realizuje w partnerstwie z gminą **zajęcia z dogo, hipo i hydroterapii oraz terapii SI**. Cel główny terapii zakłada poprawę funkcjonowania osób wykluczonych

lub zagrożonych wykluczeniem w sferze społecznej w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, w tym zaburzeniami psychicznymi oraz dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi. Celem projektu jest również poprawa komunikacji i kontaktu uczestników ze światem zewnętrznym, kształtowanie prawidłowych relacji uczestnika z terapeutą i zwierzęciem - co wpływa na poprawę relacji z otoczeniem społecznym oraz usprawnienie funkcjonowania fizycznego, intelektualnego, poznawczego i emocjonalnego, a także prawidłowe funkcjonowanie najważniejszych systemów sensorycznych (system przedsionkowy, proprioceptywny i dotykowy), które wpływają na pracę pozostałych zmysłów i przyczyniają się do rozwoju napięcia mięśniowego, koordynacji ruchowej, reakcji równoważnych, ruchów oczu, świadomości ciała. Pies i przede wszystkim koń jest nieocenionym źródłem bodźców zapewniających wieloraką stymulację. Bardzo istotnym elementem w usprawnianiu osób niepełnosprawnych jest również Integracja Sensoryczna (SI), rozumiana jako proces, dzięki któremu mózg otrzymując informację ze wszystkich systemów zmysłowych dokonuje ich segregacji, rozpoznania, interpretacji i integracji z wcześniejszymi doświadczeniami. Ponad to powyższe zajęcia powodują poprawę komunikacji w sferze werbalnej i pozawerbalnej, koncentracji i kontaktu uczestników ze światem zewnętrznym. Poprawa koordynacji psychoruchowej uczestników. Kontakt z przyrodą, ruch na świeżym powietrzu, w wodzie oraz aktywność i ćwiczenia ruchowe stymulujące układy zmysłów prowadzące do usprawnienia funkcjonowania fizycznego, intelektualnego, poznawczego i emocjonalnego uczestników.

Od kilku lat wspólnie z Miastem Sosnowiec Instytut Twórczej Integracji organizuje **Sosnowieckie Impresje Pływackie**, jednodniowe zawody pływackie dla ok. 100 sportowców, z profesjonalną obsługą techniczną i sędziowską, które jednocześnie są oddziaływaniem motywacyjnym dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnością, aby chcieli korzystać z pływania dla własnej rehabilitacji, poprawy bądź utrzymania sprawności albo by walczyć z własnymi ograniczeniami. Zawody powyższe będą miały charakter integracyjny, gdyż rywalizować będą ze sobą zarówno osoby niepełnosprawne, jak i pełnosprawne, dzieci, osoby dorosłe i seniorzy.

Pływanie to dyscyplina sportowa oraz forma aktywności fizycznej, która rozwija mięśnie całego ciała. Pływanie korzystnie wpływa na kręgosłup, kształtuje mięśnie klatki piersiowej oraz redukuje napięcie mięśniowe. Pływanie poprawia ogólny stan zdrowia, kształtuje mięśnie kręgosłupa, odchudza i daje dużą satysfakcję, a także jest dobrym sposobem na zahartowanie ciała, bo uodparnia nasz organizm na przeziębienia.

W trakcie zawodów wręczane będą medale i puchary wykonane przez rękodzielników pracujących w S3 Sosnowieckiej Spółdzielni Socjalnej. Zawody odbywają się cyklicznie się na różnych pływalniach w Sosnowcu.